

5 jaar Museum van Zuilen

Het is bijna zover: 12 september aanstaande is het vijf jaar geleden dat de toenmalige Wijkwethouder Rinda den Besten het Museum van Zuilen opende. We konden aan de slag om het bestaansrecht af te dwingen van het Museum van Zuilen. Niet met de armen over elkaar wachten tot de vijf jaar – waarvoor we de subsidiegarantie kregen – voorbij waren! Vanuit de eerste brainstormsessies werd al snel het idee geboren tot het houden van StraatReünies.

Dat was (en is!) nog nooit vertoond: iedere maand de bewoners van een Zuilense straat uitnodigen voor een bezoek aan het museum. Met het boekje dat we maken, waarin we alle tot nu toe achterhaalde wetenswaardigheden vermelden, samen met de verhalen van oud-bewoners over 'hun' straat, en een dia-presentatie over de straat bleken we een schot in de roos te hebben geschoten. We kunnen nu al terugkijken op meer dan 50 geslaagde StraatReünies!

Maar we kunnen op méér terugkijken. Ook het gegeven dat dagelijks nieuwe aanwinsten worden gebracht, van de biechtstoel uit de St.-Ludgeruskerk, de racefiets van Michel Stolker, tot weer een stapeltje Werkspoor Couranten. Maar we verheugen ons ook op het groeiende aantal bezoekers, de steeds grotere groep abonnees op onze Zuilense Nieuwsbode, enz. Voor ons reden genoeg om het eerste lustrum te vieren!

12 september 2009, opening door wethouder R. den Besten

(geen) hoogtepunten?

Natuurlijk, de hele lustrumperiode was één groot hoogtepunt. Toch waren sommige punten iets hoger dan de andere. Om te voorkomen dat mensen teleurgesteld zijn omdat zij (of hun inbreng) niet als hoogtepunt in onze geschiedenis te boek is komen te staan, beperk ik me tot een volkomen willekeurige greep.

Wat te denken van de prachtige poppen die C. Achterberg maakte voor ons, of het door hem gebouwde houten(!) model van de dieseltrein.

En die prachtige replica's van o.a. de St.-Ludgeruskerk en de Oranje-kerk, die C. van Kooten bracht, maar ook zijn gereedschap, werkstukjes van De Leerschool, beuntjes die hij (of zijn vader) maakte bij Werkspoor. De hijskranen die hij maakte voor de Werkspoorafdeling, bijzonder allemaal!

Over de geschonken kiezen-trekker van de bekende Zuilense tandarts Boelens zullen we het maar niet hebben, maar het determineersetje van de dierenarts, mag dat wel uw aandacht krijgen? En de zilveren ambtsketen die we al vele jaren geleden kregen van burgemeester A. Brouwer? Ook dat is natuurlijk een hoogtepunt in de collectie. Net als het zilveren Vliegermonument, die als wisselbeker geschonken werd aan Voetbalvereniging Elinkwijk.

En het album dat burgemeester Plomp kreeg in 1886, met daarin alle Zuilense familie-

namen gecaligrafeerd. Het kasboek uit de Tweede Wereldoorlog van de heer Röben?

We kregen in dit lustrum vele duizenden foto's (alleen al van de heer Bouwman kregen we 855 foto's van Werkspoor's afdeling Bruggenbouw).

Soms was een enkele foto vermeldenswaard. Bijvoorbeeld de foto dat er gepinkeld wordt op een van de putten van de Geraniumstraat, of die straatfotograaf, die verscheurd werd omdat de prijs te hoog was voor mevrouw v.d. H. Ook heel bijzonder: de foto van de drukte bij het verlaten van de Werkspoorfabriek, bij de kruising Sweder van Zuylenweg.

Al lang geleden gekregen, maar nu eindelijk gelegenheid het goed

ten toon te stellen: een van de drie mutsen die we kregen, gedragen in de Zuilense klederdracht.

Bijzonder was niet alleen de bijdrage, maar óók de geschiedenis van de radio die eind vorig jaar gebracht werd.

En de borstels dan, van de borstelfabriek Gebrs. Jonker? En het bureau uit het gemeentehuis, de stoelen uit de

trouwzaal? De honderden verhalen? Zie je wel, nu zijn we toch aan het opsommen. Dat willen we niet. We zijn verguld met ál uw goede gaven, dank u wel, alle goede gevers, die ons al dit moois brachten, vertelden, mailden of stuurden, over de post, vanuit Zuid-Afrika bijvoorbeeld, of uit Nieuw-Zeeland, Frankrijk, Australië, Duitsland, Amerika, tot uit Denemarken, we zijn blij met uw bijdragen!!

Maar we deden nog meer!

We waren niet alleen druk in en met het Museum van Zuilen. Ook hebben we de afgelopen vijf jaar mee mogen werken aan een aantal projecten die de rijke Zuilense historie onder de aandacht brengen van een groot publiek. Op straat, in de wijk. Vooral met medewerking van de Werkgroep Directe Voorzelingen van de gemeente Utrecht, vaak ook financieel ondersteund door het Wijk-servicecentrum Noordwest hebben we het voor elkaar kunnen krijgen dat de tekst 'Pastoor Schiltehuis' aan de gevel van Buurthuis Zuilen werd aangebracht.

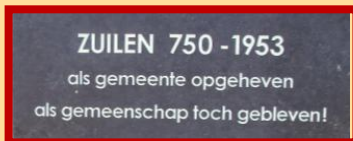
En konden we de aanvraag ondersteunen voor het herplaatsen van een Brandsein op de luifel van een (voormalige) winkel in de De Lessepsstraat.

Een oude foto waarop het Vliegermonument in de schijnwerpers staat, was aanleiding om dit prachtige monument opnieuw in de schijnwerpers te plaatsen. Wethouder F. Lintmeijer draaide het lichtknopje om.

Bij de herinrichting van het Prins Bernhardplein kon ook het Herinneringsmonument aangepast worden met de authentieke tekst: 'Als gemeente opgeheven, als gemeenschap TOCH gebleven' (de gemeente Utrecht vond indertijd het woordje 'toch' te ver gaan)

We kregen (binnen veertien dagen!) de gemeentelijke handen op elkaar om in het Julianapark het joggingpad vernoemd te krijgen naar Jan Kol, de man die 'Kol's Tuin' oorspronkelijk heeft laten aanleggen.

Het duurde wat langer, (bijna vier jaar) maar ook leuk was de medewerking die we kregen voor het onder de aandacht brengen van een vergeten stukje Daalseweg (aan de Huis ter Zuylenlaan), onthuld door de heer H. Hoogenboom die

ons hierop attent maakte.

Al meer dan tien jaar geleden ontdekte een inwoner uit Zuilen dat op het Jaarbeursterrein van Utrecht een putdeksel lag met de tekst 'Zuilen'. Hij vond dat een foute locatie en gaf dat door aan het (toen nog) Wijkbureau Noord-west. De putdeksel werd in het trottoir voor het Museum van Zuilen gelegd.

Enkele jaren geleden ontdekten we dat er nog twee putdeksels uit de Zuilense periode in Zuilen lagen. Ook die kwamen voor het museum te liggen!

Was dat alles?

Nee hoor, dit is 'slechts' een greep uit de hoeveelheid dingen waar we druk mee waren en zijn. Maar we werkten tussen neus en lippen door daarnaast nog aan andere projecten.

Zoals in 2012 de viering van 200 jaar Amsterdagesstraatweg. Met een prachtige opening door burgemeester A. Wolfsen, ook nu weer ondersteund door heel veel medewerking 'van de gemeente'. Er werden vlaggen gemaakt, een Brocante markt gehouden, zelfs een speciaal lied over/van de Amsterdamesstraatweg werd op cd uitgebracht! Napoleon met een deel van zijn gevolg kwam persoonlijk - te paard - om te zien of alles goed is gegaan in de afgelopen 200 jaar. (met het gevaar dat u vindt dat we in herhaling vallen: ook nu weer

met heel veel medewerking van de Werkgroep Directe Voorzelingen. Zo konden de Napoleoneken een plek krijgen in het trottoir voor het museum, en werd aan de klok een Frans straatnaambordje geplaatst waarop staat aangegeven dat de Amsterdamesstraatweg een onderdeel is van de in opdracht van Napoleon aangelegde Route Impereale Nro II.

In het Museum van Zuilen was de tentoonstelling ingericht over 200 jaar bedrijfsleven aan de Amsterdamesstraatweg.

Maar... zo'n jaar is zo voorbij, en in de loop van 2013 konden we uitgebreid aandacht schenken aan het gegeven dat 100 jaar geleden Werkspoor een deel van zijn fabrieken verplaatste naar Zuilen.

Het hele museum ging op de schop en werd van voor tot achter ingericht met Werkspoor-geschiedenis. De biechtstoel verdween achter een grote luchtopname van Werkspoor in de jaren twintig van de vorige eeuw, de kasten vulden we met werkstukken, beunhaasjes, examenstukken, Veiligheidsactie enz.

De tafel waarop we een stukje van de fabriek hebben nagemaakt werd verder gecompleteerd, niet alleen met meer rollend materieel, maar vooral ook met aankleding, realistischer gemaakt. Het geHEel kreeg aan het einde van het vorige jaar een extra feestelijk tintje toen een deel van de gesloopte Bommelse burg werd geplaatst op het pleintje op de hoek van de Amsterdamse-

straatweg en de St.-Ludgerusstraat.

Met dank aan de vrijwilligers

Natuurlijk kan dit alleen maar door de inzet van enthousiaste vrijwilligers. De meeste van hen werken volledig op de achtergrond en komen niet of nauwelijks in beeld. Zoals Cees Achterberg, onze grote Zuilense kunstenaar, die naast de poppen, ook veel andere dingen maakte voor het museum.

Of John Westrik, hij spit het internet voor ons af voor gegevens die relevant zijn voor de boekjes die we maken voor de straten van de Straat-Reünies. Maar het is ook wel heel toevallig als u onze webmiss in het museum aantreft, zij werkt ook vanuit huis.

Januari 2010, vlak voor de eerste StraatReünie... zouden er wel mensen komen?

Onze onvolprezen gastvrouwen, Toos en Lyda, de gastheren Gerard en Henny, de altijd voor ons klaar staande gepensioneerde meubelmaker, onze modelbouwer heet ook Gerard (maar is een andere) en al onze ambassadeurs. De mannen en vrouwen die ervoor zorgen dat we dagelijks nieuwe dingen krijgen!

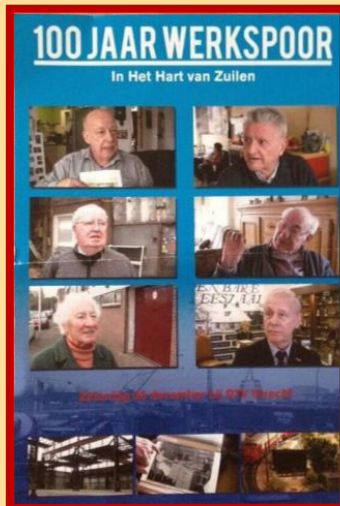
Dank, Dank, Dank, voor vijf jaar trouwe inzet.

Nog meer dank!

We moeten oppassen niet te overdrijven. Maar... onze bekendheid hebben we ook te danken aan 'de media'. Zowel in de kranten (maandelijkse

aandacht voor de Straat-Reünies) als bij de radio (o.a. de Servicelijn van Radio M) en NTR, die in het museum een groot deel van de documentaire *Andere Tijden Treinen van eigen bodem* heeft opgenomen. Heel veel aandacht werd aan ons geschonken door de programmamakers van *U in de Wijk Zuilen*.

Openingen, aandachtspunten, onthullingen, vrijwel altijd was *U in de Wijk Zuilen* erbij. Dank u wel!

Alleen hoogtepunten?

Natuurlijk niet! Tot onze spijt zijn er ook dieptepunten ter melden. Grote spijt! Dat waren de (vaak onverwachte) berichten dat een trouwe 'ambassadeur' van het Museum van Zuilen, het tijdelijke voor het eeuwige had verwisseld.

Bijvoorbeeld de Werkspoorders Post, De Bruin en van Kooten en Werkspoor's directeur ir. J. van Zwet.

De heer Lith, die veel materiaal van Huize Zuylenveld bracht voor de collectie. Ook hier lijkt het een lijstje te gaan worden, maar dat geeft ook nu weer het risico dat we mensen kwetsen omdat we nooit volledig kunnen zijn, maar dat wel zouden willen.

We willen de nabestaanden veel sterkte wensen.

En nu? Klaar?

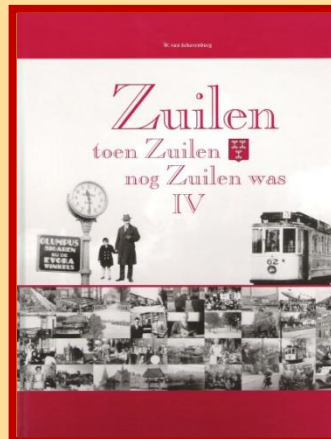
Dat zou je denken. Niets is minder waar. We hebben nog een heel waslijstje met wensen, en op de achtergrond wordt ook al lang gewerkt aan de uitvoering van een aantal van die wensen.

Bijvoorbeeld het vervangen van de metalen klokkenstoel bij het Verzetmonument door een houten exemplaar.

Maar als u daarvan op de hoogte wilt blijven kunnen we u het best aanraden om deze Zuilense Nieuwsbode te blijven volgen!

Hoe gaan we het eerste lustrum vieren?

We hebben besloten dit eerste lustrum niet onopgemerkt voorbij te laten gaan. De eerste 100 bezoekers vanaf vrijdag 12 september aanstaande krijgen gratis het fotoboek *Zuilen, toen Zuilen nog Zuilen was* (deel IV dus). Als u dus al langer van plan was (nogmaals) het museum te bezoeken, wacht dan dus niet te lang!

StraatReünie Schaakwijk deel I: Koningstraat, Damestraat en Loperstraat

We zouden het bijna vergeten, (natuurlijk niet!) maar zondag 7 september is in het Museum van Zuilen de StraatReünie voor bovengenoemde straten. Welkom van 14 tot 17 uur.

Van 14 tot 15 uur welkom met een drankje, om 15 uur een kleine lezing over deze straten met aansluitend wat wetenswaardigheden over artikelen uit de collectie.

De grote gevelstenen mogen dat zoek zijn, naast de trappenhuizen werden kleine (baksteengrote) exemplaren geplaatst. Daarvan werd enige jaren geleden dit Schaakstuk aan het Museum van Zuilen geschonken

We hebben ook nu weer een mooi boekje van de bouw van Het Schaakwijk kunnen maken. Vooral omdat we van de zoon van de gemeente-architect – die voor het ontwerp van deze wijk verantwoordelijk was – zulk prachtig materiaal kregen.

Ook een kleinzoon van burgemeester Norbruis leverde materiaal aan dat juist nu zo mooi van pas komt. Wat te denken van de 'zettenlijst', die de stand van zaken op het schaakbord bijhield van de simultaanwedstrijd die de burgemeester speelde tegen Dr. Max Euwe!

Onze acties op internet

Als u meer van ons wilt zien: site:

www.museumvanzuilen.nl,

Facebook:

[https://www.facebook.com/pages/Museum-van-](https://www.facebook.com/pages/Museum-van-Zuilen/224105350991481)

[Zuilen/224105350991481](https://www.facebook.com/pages/Museum-van-Zuilen/224105350991481)

en/of Twitter. Ook

schrijven we iedere week

een stukje historie op de

site www.zoiszuilen.nl